

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

CAO VĂN TƯ

BIÊN CƯƠNG
HUYỀN THOẠI VÀ YÊU THƯƠNG

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

CAO VĂN TƯ

BIÊN CƯƠNG
HUYỀN THOẠI VÀ YÊU THƯƠNG

Bút ký

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

**ĐỀ ÁN BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ
TÁC PHẨM VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT
CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM**

Cố vấn Ban Chỉ đạo: Nhà thơ Hữu Thỉnh

Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

BAN CHỈ ĐẠO

1. Nhà văn Tùng Diễm (Trần Quang Diễm)	<i>Trưởng ban</i>
2. Nhà nghiên cứu, TS. Đoàn Thanh Nô	<i>Phó Trưởng ban</i>
3. TS. Trịnh Thị Thủy	<i>Phó Trưởng ban</i>
4. Nhạc sĩ Nông Quốc Bình	<i>Ủy viên kiêm Giám đốc</i>
5. GS.TS. Nguyễn Xuân Kính	<i>Ủy viên</i>
6. PGS.TS. Lâm Bá Nam	<i>Ủy viên</i>
7. ThS. Vũ Công Hội	<i>Ủy viên</i>
8. ThS. Phạm Văn Trường	<i>Ủy viên</i>
9. ThS. Nguyễn Nguyên	<i>Ủy viên</i>
10. ThS. Nguyễn Ngọc Bích	<i>Ủy viên</i>

Giám đốc

Nhạc sĩ Nông Quốc Bình

LỜI GIỚI THIỆU

Ủy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mái nhà chung của các Hội Văn học nghệ thuật cả nước. Liên hiệp gồm 74 tổ chức thành viên với trên 45.000 hội viên là văn nghệ sĩ thuộc các Hội Văn học nghệ thuật chuyên ngành Trung ương và các Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trong đó có Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trải qua gần 25 năm hình thành và phát triển, đến nay Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam đã có hơn một nghìn hội viên, trong đó gần 600 hội viên là người dân tộc thiểu số hoạt động tại 34 tổ chức cơ sở và các chi hội, tỉnh thành hội trong cả nước. Trong giai đoạn từ năm 1999 đến nay, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đã có hàng nghìn công trình, tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam được sưu tầm, nghiên cứu, biên dịch, sáng tạo.

Bộ sách này là một phần của Đề án “Bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam”, với mục tiêu là thực hiện chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước nhằm bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam; quảng bá di sản văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam với bạn bè thế giới; góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thúc đẩy tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; bổ sung nguồn tài liệu phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu, trao đổi, giao lưu và phát triển văn hóa giữa các tộc người, nhân dân trong và ngoài nước, với cộng đồng quốc tế.

Bộ sách là kết quả từ kho tài liệu hàng nghìn công trình, tác phẩm đã được nghiên cứu, sưu tầm, biên dịch, sáng tạo qua nhiều thế hệ tác giả, nghệ nhân, hội viên của Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trong quá trình thực hiện bộ sách, Ban Chỉ đạo mong nhận được góp ý của quý bạn đọc gần xa.

TM. BAN CHỈ ĐẠO
TRƯỞNG BAN

Nhà văn Tùng Điền

Phó Chủ tịch Thường trực

Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

BIÊN CƯƠNG HUYỀN THOẠI VÀ YÊU THƯƠNG

Tới Pha Long vùng đất biên cương, nghe mang mang huyền thoại.

... Một buổi chiều mùa hạ, mây đen ùn ùn kéo về che rợp cả bầu trời. Những tia chớp rạch xé, kéo theo những tiếng sấm chuyển rung rùng núi.

Mưa như trút nước, trận này tiếp trận khác, mưa sầm sập suốt cả đêm. Trời sáng thì mưa ngớt. Bầu trời trở lại quang đãng sáng sủa. Người ta thấy trên triền đất thoai thoải hiện ra một khối đá có hình thù dị thường. Người này truyền người kia, bàn tán râm ran. Máy vị trưởng lão ra xem. Hầy dà! Rõ là hình Rồng Hoa hiện hình trên đất quê mình. Rồng Hoa tiếng địa phương là Hóa Lồng. Từ đó địa phương này có tên là Hóa Lồng. Dân vùng này đánh ngựa thồ hàng xuống chợ Mường Cang. Khách mua hàng hỏi:

- Tả tể từ Cao Sơn hay từ Lũng Pâu xuống đây?
- Ở Hóa Lồng mà.

Hóa Lồng có chợ. Đến Phiên chợ, người từ Tả Gia Khâu, từ Bản Mế, Thào Chu Phìn vượt sông La Hờ,

qua Tả Gia Khâu sang, từ Năm Lư, Lũng Khấu Nhin, từ Mường Cang rủ nhau đi lên Hóa Lồng. Hóa Lồng trở thành địa danh quen thuộc của cả một vùng núi điệp trùng. Hóa Lồng là cái tên truyền khẩu. Đến khi ghi thành văn tự quốc ngữ, nó thành Pha Long. Khu Pha Long, xã Pha Long, Pha Long trở thành cái tên quen thuộc nghe giản dị nhưng gắn với bao sự kiện lịch sử và nhiều truyền thuyết li kỳ.

Trước tiên là những truyền thuyết gắn với khối đá hình Rồng Hoa.

Truyền thuyết kể rằng: Từ ngày xưa ngày xưa, vùng đất này rất trù phú, dân cư quây quần đông đúc. Những rừng cây bạt ngàn tươi tốt, hoa rực rỡ đua nhau nở theo mùa. Các loài chim tụ về làm tổ, bay lượn, nhảy nhót, khoe những bộ lông đẹp đẽ và cất tiếng hót đối đáp nhau, rộn rã tung bừng. Các làng người Mông, người Nùng, người Thu Lao, Pa Dí... quây quần đông vui. Lúa ngô tốt bởi bởi, xanh rười rượi. Con trai giỏi võ ruộng cày nương, tài cưỡi ngựa, thổi sáo, múa khèn. Con gái khéo tước lanh, kéo sợi, dệt vải, may thêu và có tiếng đàn môi quyến rũ.

Mùa xuân tới, khi công việc mùa trước đã xong, ruộng nương nghỉ ngơi cho lại sức chờ vào vụ mới,